

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Юлиан Куюмджиев

за дисертационния труд на

Веселин Емилов Михайлов

на тема

„Художественотворчески постижения и репертоар на Бургаската опера в периода 1955 – 1999 година в контекста на музикалноисторическото развитие на града”

за присъждане на образователната и научна степен „Доктор” в професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство”

Веселин Михайлов е завършил НМА „Проф. Панчо Владигеров” със специалност „Класическо пеене”. От 2011 г. е солист на Софийската опера. Участвал е в спектакли и концерти в Германия, Япония, Русия, Австрия, Украйна, Чехия, Унгария, Словения и Словакия, осъществил е студийни записи в Българското национално радио. Сред основните му роли са граф ди Луна от „Трубадур” и Амонасро от „Аида” на Верди, Ескамилио от „Кармен” на Бизе, Марсел от „Бохеми” на Пучини, княз Игор от едноименната опера на Бородин, Томски от „Дама Пика” на Чайковски, Димитър от „Зографът Захарий” на Марин Големинов. Докторант е в НМА „Проф. Панчо Владигеров”.

Дисертационният труд на Веселин Михайлов е в общ обем 239 страници и включва увод, три глави, заключение, приложения, библиография и публикациите на автора по темата на изследването.

Обект на труда е Бургаската опера, която авторът разглежда в период от повече от четири десетилетия – от създаването ѝ като самодеен театър

през 1955 г. и превръщането ѝ в държавна институция през 1972 г., като проследява развитието ѝ до 1999 г. Историята на операта е поставена в контекста на цялостния музикален живот в града след Освобождението, като този музикално исторически обзор представлява първата глава на труда. Втората и третата глава проследяват съответно самодейния (1955 – 1972 г.) и професионалния (до 1999 г.) път на оперната институция. Изследването се основава върху множество специализирани публикации – книгите на Велико Пенев „Музикалното минало на Бургас 1850 – 1944 г.“, на проф. Сребра Михалева „Първостроители на Бургаската опера. Документална хроника 1902 – 1972 г.“ и на Александър Велков „Музикалносценично изкуство в Бургас“, енциклопедичното издание „Български музикален театър“ (втора част – „Театри, трупни постановки“ 1890 – 2001, и трета част – „Постановчици“ 1890 – 2005) с автори Розалия Бикс, Анелия Янева, Румяна Каракостова и Меглена Ценова, на множество рецензии в периодичния печат от Румяна Апостолова, Розалия Бикс, Никола Боздуганов, Божидар Гатев, Константин Карапетров, Велико Пенев, Стефан Тинтеров и други, на материали в различни фондове на Държавен архив – Бургас, както и на интервюта, правени от автора с редица музиканти, чийто път е свързан с Бургаската опера, между които диригентите Вяра Михайлова, Красимира Костова и Ивайло Кринчев, певците Иван Арабов, Люси Захаријева, Мария Белчева, Сребрина Славова, хореографа Хикмет Мехмедов, корепетитора Цветанка Христова, Живко Данов – директор на операта, и други.

В първата глава накратко е представено възникването и развитието на музикални дружества и духови оркестри в града, на приноса на изявени музикални дейци, обзорът завършва със създаването на Държавния симфоничен оркестър. Втората глава проследява създаването и развитието на Самодейната опера в Бургас. Работата на докторанта по тези две глави

до голяма степен е подпомогната от посочените по-горе специализирани изследвания на Велико Пенев (в първата глава) и на Сребра Михалева и Александър Велков (във втората глава), които той цитира. Заедно с това Веселин Михайлов добавя в своя текст множество факти, документи, отзиви и илюстрации, които несъмнено обогатяват цялостната картина на музикалната история на Бургас и на първия период от развитието на Бургаската опера (1955 – 1972 г.).

Основният принос на докторанта е в третата глава, която е посветена на периода от създаването на Държавната опера в Бургас до обединяването ѝ с Бургаската филхармония като част от Оперно-филхармоничното дружество в града през 1999 г. – период, който не е бил обект на специално изследване досега. На основата на редица документи, архивни материали, публикации в периодичния печат, илюстрации Веселин Михайлов очертава една „жива” картина на този интензивен период в историята на Бургаската опера. Наблюденията и изводите са подкрепени и от свидетелствата на множество дейци на операта, с които авторът осъществява разговори и чиито свидетелства са важни опорни моменти в авторския текст. Веселин Михайлов представя репертоара на оперния театър чрез информация за всички постановки (опери, оперети, мюзикъли, балети) и техните постановъчни екипи, цитира отзиви и рецензии за тях, привежда множество факти, свързани с развитието на Бургаската опера и нейния артистичен състав, с гастролите ѝ в страната и в чужбина, с материалната база на институцията и с построяването на специална оперна сграда през 1983 г. – една от малкото в страната. Очертава се ролята за развитието на Бургаската опера на диригентите Руслан Райчев, Иван Вульпе (на него е посветено специално приложение), Ивайло Кринчев, Иван Кожухаров, Красимира Костова, Вяра Михайлова, на водещи солисти на трупата като Иван Арабов, Найден Бороджиев, Надежда

Вульпе, Кръстинка Чернева, Ксения Драгостинова, Тонка Карагъзова, Сребрина Славова, Вартухи Саркисян, Марин Илиев, Симеон Марков, Димитър Аргиров, Валентин Григоров, Мария Белчева, Валентина Чавдарова и други. Както в първите две глави, в текста са поместени множество илюстрации – снимки, афиши, програми, документи, които дават ценна информация и визуализират важни моменти от съдържанието. Интересни данни, свързани с работата на Бургаската опера, се съдържат и в приложения Правилник за устройството на службите в музикалносценичните институти.

Смятам, че трудът на Веселин Михайлов разширява представата за цялостната история на Бургаската опера, допринася за очертаването на нейния облик и постижения, на мястото ѝ в българската музикална култура през втората половина на миналия век и обогатява историята на българския музикален театър.

Въз основа на това предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Веселин Емилов Михайлов образователната и научна степен „Доктор” в професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство”.

Проф. д-р Юлиан Куюмджиев